

LA CAMPANA DE GRACIA

DONARÀ AL MENOS UNA BATALLADA CADA SENMANA

CADA NÚMERO 5 CENTIMS PER TOT ESPANYA
NÚMEROS ATRASSATS: DOBLE PREU

ANTONI LÓPEZ, EDITOR
(Antiga casa I. López Bernagosi)

ADMINISTRACIÓ Y REDACCIÓ: LLIBRERIA ESPANYOLA, RAMBLA DEL MITG, NÚM. 20, BOTIGA
BARCELONA

PREUS DE SUSCRIPCIÓ:
Fóra de Barcelona, cada trimestre; ESPANYA, pessetes 1'50.—EXTRANGER, 2'50

L'AMAGADA DE L'OU

PUJAROL

Garses per perdus

ELS diaris republicans, els homes avençats, quasi tots els que fa algun temps venien llençant sobre'l senyor Maura els anatemes y les amenasses més espaventables, acaben d'aplaudir-lo, després del discurs pronunciat en el Congrés contra'l projecte de llei d'en Canalejas, referent als ferroviaris.

En Maura ha donat una lliçó de liberalisme a l'actual President del Consell; en Maura està, en aquesta ocasió, al costat dels obrers; en Maura's democràtica y acabarà essent un home tolerable... Tot això's llegeix y s'escolta durant aqueixos dies.

Perfectament. El valor d'unes paraules d'advocat poden trastornar l'ordre de les idees y fer oblidar passades crudeltats, però allò dels castellans, de que *quien tuvo, retuvo*, no es pas encara una sentència desmentida.

Afortunadament hi ha hagut un home sincer y d'experiència, en Pau Iglesias, que ha vist la cua de la guineu.

En Canalejas ho ha reconegut y ho ha dit als periodistes, quan aquestos li han explicat l'opinió del *leader* socialista sobre'l discurs del quefe conservador.

En Maura té, en la seva historia de legislador, projectes més tirànics que'l exit de mans dels liberals. Pera acabar ab una vaga que de totes maneres—cal ficars'hi en això—ell califica de revolucionaria, no necessitaria inventar lleis. Un advocat que sigui viu les troba fetes y no li cal altra cosa que ficar la mà en les col·leccions de la *Gaceta* y escullirne una que serveixi pera'l cas y ferla apoiar en les baionetes.

An en Maura li ha vingut bé, en aquesta ocasió, picar els dits al seu contrincant y de passada captar-se un pòc les simpaties dels avençats.

En Canalejas, entre tant, somriu, somriu com sempre, maquiavèlicament. Sols mirant-li la cara ja s'endevina en ell un genit capaç de qualsevol pensada diabòlica. Posseeix la tàctica de l'estira y fluixa. Quan amenaça, es que té ganes de cedir. Després de la crida dels reservistes, immediatament presenta la solució de la vaga; després del projecte de llei que tingué la virtut de descontentar a les companyies y als obrers, ha vingut la promesa dels cinc milions que concedeixen les primeres.

Si la llei passa, que passarà, doncs els cinc milions són un gran lubricador, els ferroviaris quedaran lligats y contents, y respecte a les companyies, quan sigui hora ja hi haurà qui's cuidi d'esser clement y d'afluixar les cadenes.

Si el discurs d'en Maura hagués sigut sincer, tindria la virtut de l'inutilitat.

No siguem impulsius y no concedim an en Maura una patent de liberalisme, per unes quantes paraules curialesques y mitja dotzena d'ironies d'envejós.

X. X.

Els ferroviaris y el Govern

UAN l'escriptor que acostuma comunicar-se setmanalment ab el públic s'ha passat les vacances parlamentaries entregant a les personals disquisicions polítiques, a l'exposició calmosa y serena de les seves doctrines, la reobertura de les Corts el desorienta y perturba fonamentalment. Són, tot d'un cop, masses qüestions a la vegada les que s'ofereixen a la seva ploma; se troba ab la dificultat de l'excés, ell que no sol trobar-se mai ab la carestia de materia.—Veieu, ara mateix, quantes coses, y es impossible tractar-les totes: els ferroviaris, el projecte d'Administració local ab la tornada de la famosa representació corporativa, la ruptura entre en Salvatella y la nostra Unió, l'Assamblea Nacionalista de Tarragona... Escullimne, doncs, una, entre tantes ocurrences que solliciten el nostre comentari, y, com la més vital y significativa es la dels ferroviaris, diguemhi encara quatre mots.

Desde fóra, no havent intervingut en els tractes que decidiren el final de la vaga, es impossible senyalar fins ont arribaven els compromisos del Govern. Lo que cal dir es que tothom, l'opinió en massa, va creure en l'existència d'un pacte formal entre Govern y vaguistes; semblava que'l Govern volia rescatar, ab la seva promesa, la violència de la seva intervenció favorable a les companyies. L'actitut intranzigent del company Polo semblava un escrupol excessiu, una manca de confiança en la paraula ministerial.—Y ara els fets li han donat plena raó...

Per altra part, es precis confessar que la mobilitació de les reserves havia produït un efecte depriment en aquells obrers, que de cap manera volien presentar-se com a revolucionaris. Y les paraules sarcàstiques del senyor Ca-

nalejas, acusant de revolucionaria y d'ilegal aqueixa vaga, tan sumament pacífica, ont s'havien observat curiosament totes les prescripcions de la llei, no suscitaren entre'ls vaguistes les irritacions que semblaven naturals. Decididament, el nostre poble es el més facil de governar del món.

Però lo més notable en el curs de la vaga es la nota d'ingenua bonhomia ab que'ls treballadors han acceptat sense desconfiansa totes les intromissions, totes les ingerencies burgeses. Aixís, si per part dels de Barcelona era sobradament extranya la conducta del Bisbe, dels orguens jaumistes y de la «Defensa Social», més extranya encara va esser la mediació semi-arbitral del senyor Amado, home ben inesperat, pels seus antecedents, en la solució d'una vaga, com a intermediari ab caracterisats membres del socialisme. Els elements clericals de Barcelona semblaven curarse en salut, prevenir-se contra'ls possibles canvis, contra les possibles setmanes tràgiques; pagar una mena de pòlissa de segurs contra la pedregada, com havia dit l'amic Brossa; mentres la premsa *groga* de Madrid, representada genuinament per *A B C*, clamava, com sempre, per les mesures de forsa, per l'intervenció despietada del Govern, per la mà dura y demés topics despreziables de l'opinió metallisada.

Quan se judiqui, en definitiva, el fenomen social de la passada vaga, haurà de consignarse ab estupefacció aquesta paradoxa: *els vaguistes reprengueren el treball, tot seguit que'l Govern els prometé que no tornarien impunement a vagar; tot seguit que'l Govern insistí que suprimiria el dret pel qual precisament vagaven...* Es possible (y certament ho desaprobo) que la conducta dels catalans, adavansant la vaga, perjudiqués l'exit final; però també es deplorable que'ls del Comité central iniciessin, abans de temps, una capitulació que era en realitat una rendició.

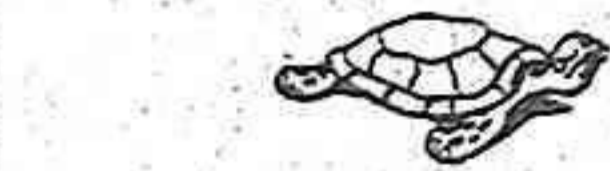
Per lo demés, cal insistir en reconèixer que'ls governs, davant una vaga ferroviaria, toparan sempre ab el mateix problema. Per una part, es impossible creuar-se de brassos davant la suspensió de la vida nacional. Y per altra part, mentres les vies ferries no sien de la nació, l'ingerencia governamental serà una injusta pressió en favor de les companyies.—Es que de tal manera el socialisme es la fórmula futura, que vivim ja esperitualmente dins ella mentres topeu materialment ab les impureses de la vella fórmula que persisteix.

Certes *proteccions*, pera'ls obrers, equivalen a les *proteccions* en sentit diplomatic, com la de Fransa sobre'l Marroc: són tuteles, són dominis, que contribueixen a convertir en *serum* de vacuna les malaguanyades energies del poble, y anulen, a fi de comptes, les forces que veiem generosament operar. Amoixen les mans, pera millor tallar les ungles...

L'obrer es avui, pera tothom, un topic d'idolatria real o fingida. Tothom l'adora o simula adorar-lo, perquè la moda o la por ho exigeixen. Y aquesta expressió famosa, *cal allunyar dels explotadors polítics. Pobre*, vol dir en realitat que es precis sotmetre'l als seus habils desarmadors...

Serà curiós, quan caigui el Govern actual, fer aquesta síntesis de la seva obra: els liberals espanyols són uns homes estranys, que venen a heredar y recullir els projectes dels conservadors o a atenuar les perilloses llibertats que aquets *conservaren*. Se mengen les llibertats que'ls altres deixaren, com el sabi de Calderón se menjava les herbes oblidades per l'altre. Un dia acaben ab l'immunitat parlamentaria, perquè han vist ab horror que'ls representants del poble s'han atrevit a ferne ús, y aquí les llibertats se donen y garantisen fins el moment en que algú gosa exercir-les ab el dret de vaga carrilera.—Un altre dia acaben ab la puresa del sufragi universal.—¿Fins quant, fins quant, ciutadà que escoltes, en l'ombra?...

GABRIEL ALOMAR

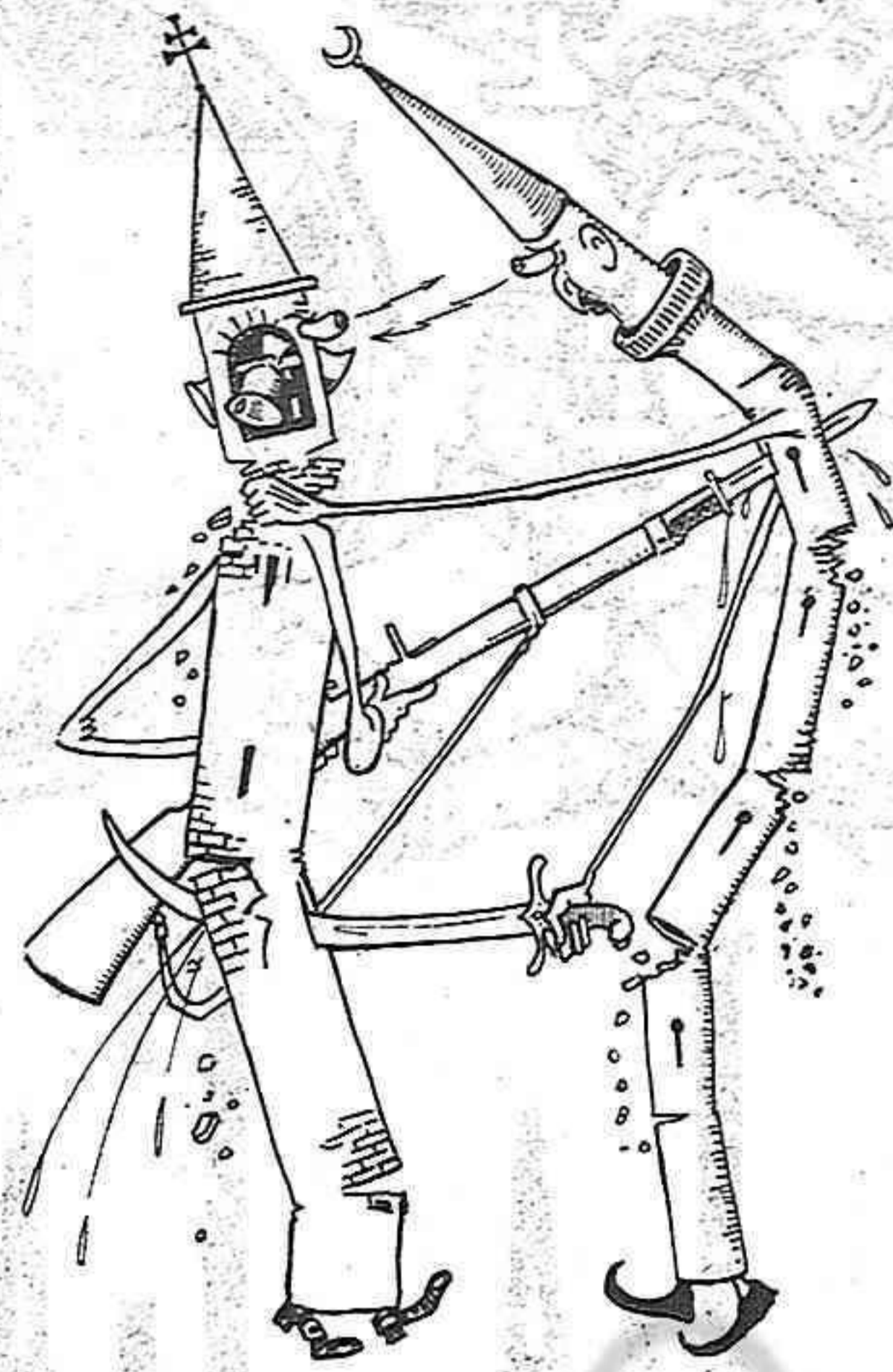
Naturalment

I han dies que un se lleva ab una deria que no abandona fins que torna a ficarse al llit y a endinzarse en la són. Una vegada us lleveu cantant entre dents *¡Ay, de mi!*, d'*El Rey que rabió*, y passeu tot el sant dia queixantvos com una viuda jove a la primera setmana. Una altra vegada salteu del llit taral·lejant el *Tengo dos lunares* y, boi llevat, sentiú, seguit, seguit, tentacions de ballar, com si tinguessiu argent viu al cos.

Jo, encara tinc una deria més extranya. Hi hà dies que, saltant una trentena d'anys enrera, m'aixeco del llit figurantme que soc a l'any vuitanta y pico de l'altre sigle—el prop-passat, no l'altre de més enllà—y comenso a barrinar si pujarà en Sagasta y si en Cánovas caurà, y

Lo dels Balkans

En el fons d'aqueixa guerra, no hi hà sinó uns quants bolets que's claven ab diplomacia campanars y minarets.

si el Governador vol naps y el poble demana cols, y si fusellaran al pobre Victor Balaguer per haver escrit en llengua separatista *¡Ay, Castilla castellana—si la terra catalana—no l'hagués conegut mai.*

Y ara fa una bona temporada que aquesta deria es en mi freqüent. Sense anar tan lluny, ahir mateix vaig llevar-me ab la ceva de que encara era possibilista y preparava una anada a Barcelona pera sentir a l'eminent Castelar; que uns caps calents fundaven un «Centre Catalanista» pera fer patria, cantant sardanes y dient mal d'en Felip V; que uns obrers pretenien associarse y el Govern no volia consentirho; que'ls capellans no volien enterrar una criatura perquè no era batejada; es a dir, tota la colla de mals-de-cap que'm preocupaven vinticin anys enrera.

Vaig vestirme, y al sortir al carrer vaig comprar *La Publicidad*, *El Diluvio* y algun altre diari, que també comprava vinticin anys enrera. Després de llegirlos de cap a cap, vaig continuar ab la mateixa deria ab que m'havia alsat del llit. Cambiant algun nom, les qüestions palpitants eren les mateixes de vinticin anys enrera.

JEPH DE JESPU

CIENCIA VELLA

Que'l prometre no fa pobre ni el complir fa governant; que, tant si governa en Pere com si el qui mana es en Pau, volen ferse donà un roure quan ells donen un aglà; que mentres el poble badí y s'entremetia en alsar pedestals an els seus idols, y el jovent perdi-en saraus y bordells lo que tindria en altres llocs d'emplear. Mentres duri aquesta faula de que tenim llibertat, y el Govern, quan li convingui, pugui als homes obligar a que fassin certes feines per les quals ni els ha llogat, ni els hi paga cap salari, ni els dona, si arriba un cas desgraciat, cap recompensa per accidents del treball. Que mentres el poble's miri tot això ab passivitat, quan algú els seus drets reclami pel seu nom el cridaran, pera marcarli la seva condició d'anyell esclau. Que quan sorgeixi un conflicte y l'obrer's mostri sensat, concient de la seva forsa, segur de que guanyarà, procuraran desarmarlo ab argucies y ab enganys... Això, sobre tot a Espanya, es ja sapigut tems hà.

VERDUM

L'Assamblea de Tarragona

Qui teniu, en mitg de la depressió política actual de Catalunya, una manifestació de vida y d'entusiasme. L'Assamblea nacionalista, celebrada a la ciutat de Tarragona el passat diumenge,

ha resultat un exit remarcable y forsa espontani, com pocs n'hem vist desde la Solidaritat ensà.

Val la pena de ficars'noshi en aquet fenomen. A l'hora mateixa en que'ls partits catalans estan en fonda crisis; en que les organitzacions velles y noves trontollen y cauen, l'ideal de patria catalana sorgeix ab certa vitalitat.

Això vol dir que'l sentiment autonomista de Catalunya està clavat molt endintre de l'ànima del nostre poble y que s'aixeca per damunt de les lluites y de les ilusions y desilusions dels partits. Per lo tant, cal posarla a contribució aquesta riquesa patriòtica del nostre poble. Cal que'l sentiment manifestat diumenge a Tarragona, ab ovacions, cants, discursos y banderes, se tradueixi en una gran acció catalana en tots els ordres de la vida de la nostra terra que ja es prou gran y prou concient pera passarse de la tutela a que'ls té sotmesos l'Espanya unitaria y centralista.

L'Assamblea de Tarragona ha demostrat l'existència d'una forsa patriòtica. Aprofitem-la, doncs,

Joc de compares

EM perdut la memoria de les vegades que hem fet ressaltar el que no hi hagi a Espanya, en el camp de la política, cap cosa en el seu veritable lloc; de que sovint, massa sovint, siguin

els liberals els qui fassin de conservadors y els conservadors els encarregats d'admirarnos pel seu liberalisme y el seu respecte a les conquestes democràtiques.

En el nostre entendre, es aquesta una de les causes que més directament contribueixen a la desmoralisació de la nostra vida pública, a l'apaivagament de les energies populars, ja que extén entre la massa del poble la desconfiansa y l'aplanament. A l'observar aquet cambi de papers tan freqüent que s'ha fet boi una costum, veu el ciutadà de bona fe que això de la governació de l'Estat es una comedia, y que, tenint més greus assumptes en què ocuparse, no val la pena de que s'amoini probant de ferho anar més bé o més malament.

Després de l'actitut d'en Canalejas davant de la vaga dels carrilaires y conegut el discurs d'en Maura, defensor del dret que tenen els obrers a deixar la feina y a creuar-se de brassos sempre que'ls convingui; després de la xerrameca pinxesca del Govern y de la condemna que del projecte de llei presentat al Parla-

Seminaristes

—No més m'agradaria anar contra'ls turcs pera conquerirlos la religió.
—Y jo, els «harems».
—Y jo, lo que hi hà dintre.]

ment ha fet el quefe dels conservadors, l'home més serè y més enraonat perd l'enteniment y's pregunta ab extranyesa si es això una nació constituïda y reconeguda o una casa de boigs en la qual campa cada hu per ont li sembla.

En Canalejas, que mil cops ha gallejat en els seus discursos y els seus articles d'innovador y de socialista, reduint despòticament, per la violència, als obrers ferroviaris, que, si d'alguna malifeta poden esser acusats, es, potser, d'haverse mostrat condescendents y respectuosos ab totes les prescripcions legals, hagudes y per haver. En els d'abaix, afany de lligar voluntats, conciliar interessos y arribar a una intel·ligència. En les esferes governamentals, entre'ls primerament obligats a manifestar una superioritat y una cultura fora de lo comú, impaciències, reganyys, desafios y temeritats. Conjurat el perill, passada la tempesta, al durse la qüestió al Parlament, se manifesta en Canalejas regressiu y autoritari. En Maura, l'home d'ordre, l'esperit conservador per essencia, té de sortir a la palestra, y després de donar al Quefe del Govern una lliçada de democràcia y de tolerància ministerial, marcarli el punt just a que, en materia de legislació obrera, un Govern pot arribar.

Per això diem que de l'enrenou motivat per la vaga dels carrilaires, de les gestions dutes a cap pera arribar a un arreglo, de l'intervenció que en el moviment vaguista han tingut les autoritats, del debat parlamentari a què'l succés ha donat lloc, dels diferents aspectes de la qüestió, en fi, cap tan curiós ni digne d'esmentar com aquet fenomen de darrera hora, que no sabem ja si es fenomen, per lo molt que sovintea.

En Canalejas, negant als obrers el foc y l'ai-

Opinions diverses

—No ho dubti; els catolics hem de mirar ab més simpatia als montenegrins. —Ah, doncs, jo'm considero ben catolic, y estic per les turques.

gua. En Maura, catedratic de ciencia social, defensant el dret a la vaga.

Esperem que mani en Maura. Veurem, altavors, com s'oblida de lo dit y com s'apressa a renyarlo en Canalejas, predicant tot lo contrari de lo que ara li hem vist fer.

X. Y.

Un miracle portentós

LEGIM que a Pinoso (Alacant) s'ha realitzat un importantíssim miracle. Heusquí com, segons narració d'un resident an aquella localitat:

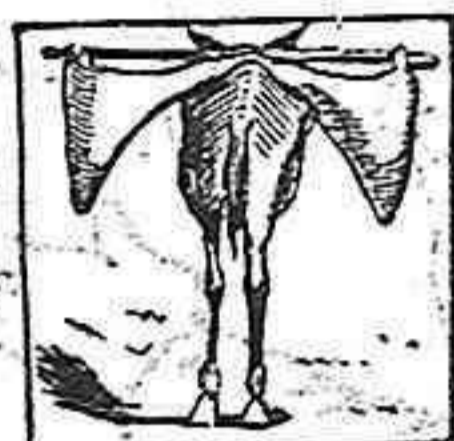
—Serien les vuit del matí del dissabte, 19, quan va ocorrer el fet. A l'oratori de la familia N s'hi havien congregat alguns amics, pera assistir a la funció religiosa en honor d'una imatge de Sant Josep, que estava colocada en el camaril. Un poc més lluny, com a adornament de l'altar, hi havia una estatua de pedra, representant una monja, estatua que estava ben dejuna d'imaginarse lo que l'esperava.

Quan més gran era'l fervor dels devots, y en un dels instants més solemnes de la cerimonia, l'imatge del patriarca, com empena per un ressort, va donar un salt, desde'l camaril al lloc de l'estatua, va obrir els brassos, va girarse

d'esquena al respectable public y abressà a la monja.

Afegeix el narrador que ha sentit dir que'l fet va realitzar-se a la vista dels concurrents, els quals juren y perjuren que no va haverhi ni superxeria ni preparació y que tots varen veure, ab els seus propis ulls, el salt de Sant Josep y l'abressada que va fer a l'estatua.

L'escomesa grotesca de Sant Josep sembla que ha tret de pollaguera al poble de Pinoso. Ara veurem que hi diu el bisbe d'Alacant y com s'explica satisfactoriament un miracle que, tractantse de Sant Josep, pot causar disputes de familia verament trascendentals.

EMPS enrera, l'Ajuntament va confiar al senyor Iglesias (E.) la defensa d'un plet que sosté ab els PP. Camilos.

Y ara, el gran Emiliano, ha presentat una factura que, pera comensar, ja puja una barbaritat de pessetes.

¡Molt bé!

Es a dir: ¡molt malament!

Quan l'administració de Barcelona era exercida per individus dels gremis de velers, flequers, cerrallers, agullers y demés acabados en piezas, molt conformes en que, al veure's aquella abocada a un litigi, se nomenés un advocat pera defensar els seus interessos.

Però, avui, ab la colla de pica-plets que hi hà dintre'l Consistori, són ells y ningú més que ells els qui, obligatoria y gratuïtament, haurien d'encarregarse d'aquets assumptes.

Ja n'hi hauria prou ab que la Pubilla pagués la tinta y el paper sellat.

No creiem que cap dels regidors aludits s'oposés an aquesta reforma.

Sempre seria feina més honrosa y adequada als seus merits la defensa d'un plet, que la presidencia d'una comissió de Mataderos, per exemple.

Ha causat enorme sensació el discurs d'en Lerroix a la «Casa del Pueblo». Tothom convé en que es un cas de barra sense exemple en l'història dels embaucadors. Nosaltres creiem que ha arribat l' hora de no parlarne més d'aquet caudillo. Tot quant de la seva conducta s'ha dit y's pugui dir, ell ho ha afirmat, alabant-se'n.

Els que encara'l segueixen ja saben a què y aont han d'arribar. Quan la burgesia hagi aixecat un monument al seu conductor, ells hi aniran a menjarshi la miserable escudella, asseguts en el socol.

Quan en Pau Iglesias, a les Corts, preguntà al Govern quina llei l'autorisava pera aplicar certs articles de la de reclutament ab motiu de la vaga dels carrilaires, en Canalejas, ajustant-se estrictament a la veritat y tirant de passada una floreta indirecta a Catalunya, a qui sembla que vol conquerir definitivament ab això de les Mancomunitats, podia respondreli:

«Que, en casos de compromís, el Govern té atribucions per' passarse pels talons totes les lleis del país.»

Y van noucents noranta nou, per no dir mil. «Els de l'«Ateneu Tradicionalista» han fundat un nou setmanari que porta per títol *Monarquía Federal».*

Monarquia federal, ¿eh? Fassin el favor de atarme estas dos moscas por el rabo. Dues coses que's donen bofetades, la monarquia y el federalisme, abarraganadament unides per obra y «mala pata» dels emuls d'en Savalls.

Ja ho diu en Guimerà en *Mar y cel:*

...són els que duen el punyal y la creu tot d'una pesa.

Segons se diu pel casinets, don Melquiades Alvarez, el quefe del nou partit reformista, ha escrit als conspicus d'aquí, dientlos que vindrà a inaugurar el «Banco Hispano-Americano» y que, de passada, visitarà als seus estimats correligionaris.

Lo qual vol dir que, abans que tot, es el banc.

Es a dir, els calés.

La religió y la gramàtica. Diumenge passat, el rector dels Josepets va llensarse al carrer ab els nois de les escoles de la barriada.

Y, pera que'ls menuts cantessin algun roman-

so, els va fer aprendre un himne, repartintlos uns versos impresos que comensaven aixís, textualment:

¡HO MARÍA!

Ara vegin com pujaran, aqueixes infelisses criatures: moltes oracions, molts cants místics, però poca ortografia.

Sinó que es lo que devia pensar el senyor rector:

—Tractantse d'una processó, les atres han d'anar endavant.—

Y per això va posar la H davant de la O.

El paraigües

Un vespre que plovia d'un modo regular, volgué el bon Canalejas sortir del seu palau. Mes...—¿Com ho faig—va dirse— tenint l'auto espallat y no haventhi manera de ferne venir cap?—

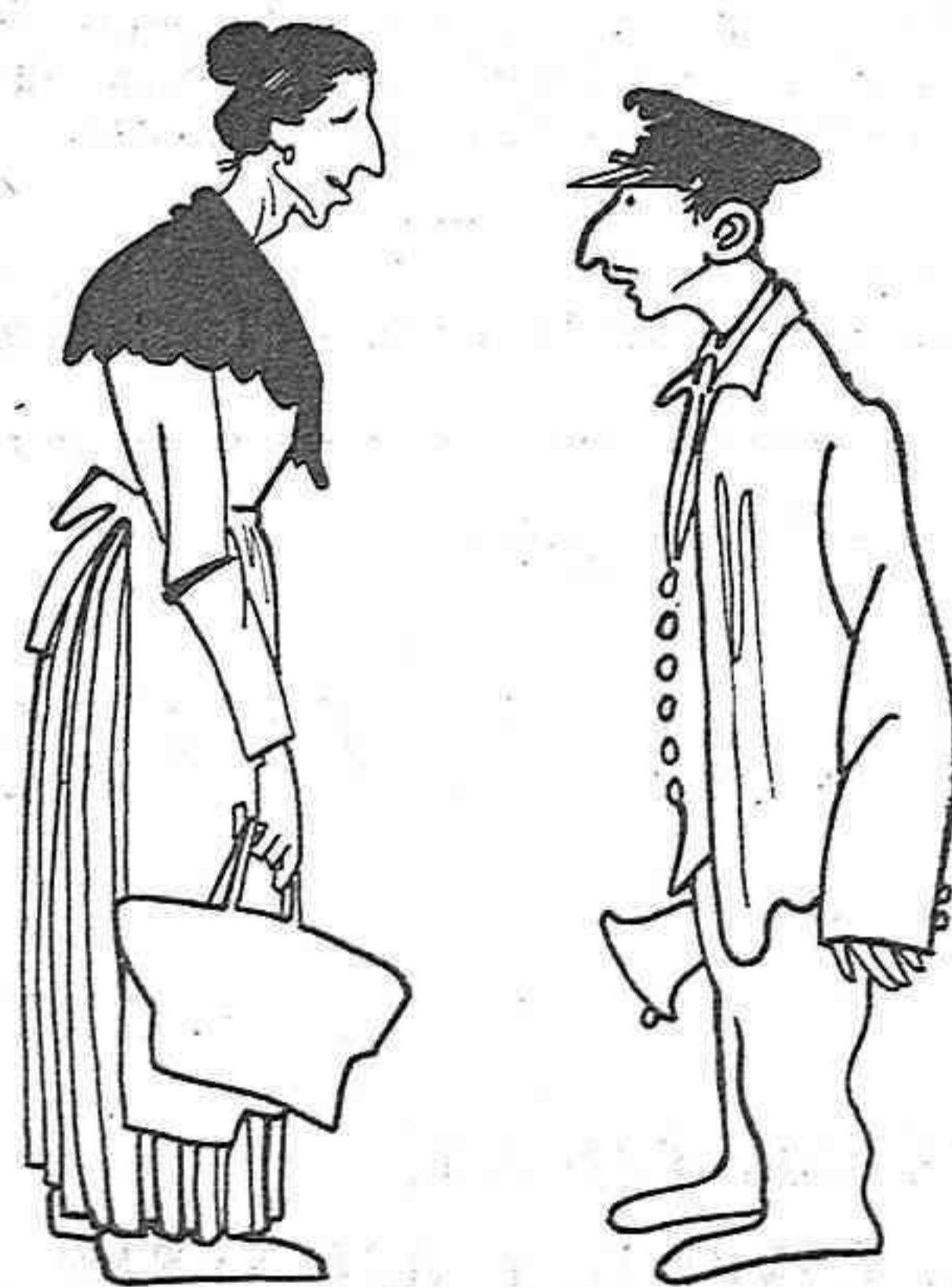
Per sort, veu un paraigües en un recó oblidat, y—¡Eureka!—exclama, alegre, saltant com un xaval.— Paraigües adorable, teulat providencional, ¡poc sabs de quin apuro tu'm vens ara a salvar! ¡Oh sostre, oh toldo, oh vela!...

D'aquet favor que'm fas, jo't juro recordarme'n per una eternitat.—

Y agafant el paraigües ab totes dugues mans, el besa y l'acaricia, els ulls posats en blanc y repetint tres voltes ab el cor inflammat: —Gracies a tu, ara surto, la pluja desafiant... ¡Jo't juro recordarme'n d'aquet favor que'm fas.—

Passats quinze o vint dies del vespre del ruixat, observant el paraigües que d'ell ningú'n fa cas y que altre cop se troba en un recó, oblidat, crida an en Canalejas y li diu:—¡Eh, company!... ¿Aixís es com me pagues? Sol aquí, abandonat, la tela ab mil arrugues, sense tení un mal clau ont poguer repenjar-me, ¿això es lo que, emplant frases de mel y sucre, un dia'm vas jurar? ¿Que ja no te'n recordes d'aquell critic instant en que del teu apuro te vaig vení a salvar? —Amic—fa en Canalejas, en tò molt natural,— aquell dia plovia y avui... no plou gens ¿sabs?

Contents y enganyats

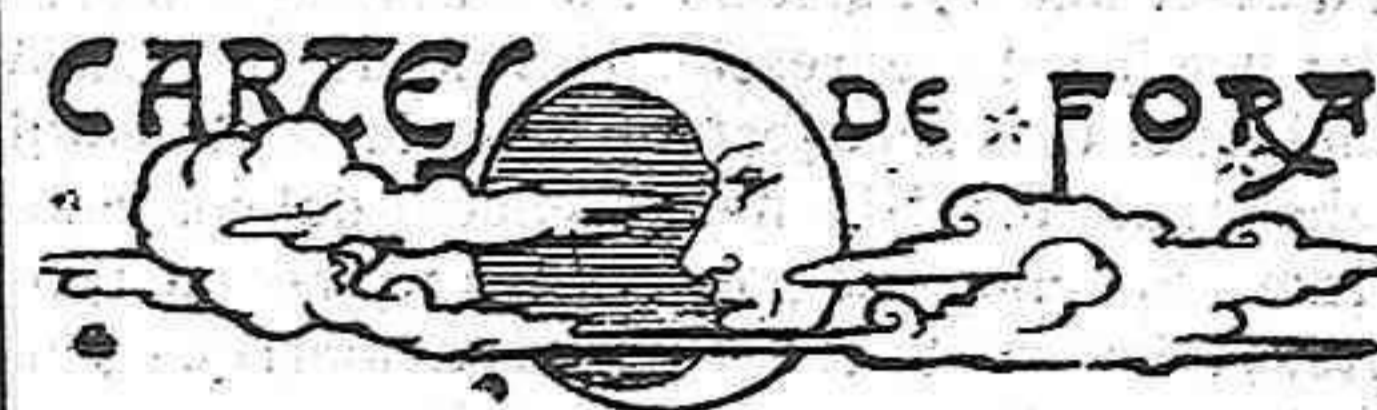

—Vaja, Tonet, te felicito... ¿Quant te toquen, a tu, d'aqueixos cinc milions que us donen les companyies? —¿A mi? Dissent centims y mitg.

Vull dir que, un cop passades les hores... de ruixat, ¡vès qui es que se'n recorda de lo que'ns va guardar de mullarnos el traje y el sombrero flamant!... —Però, ¡això es molt poc serio!... —Serio o no, tant se val: tractantse de paraigües, aixís es com se fa.—

D'aquesta breu historia que acabo de contar, potser, lector amable, no'n vegis la «moral». Però, si ets carrilaire y sabs lo que ha passat en cert famós assumpte... ni una palabra más.

C. GUMÀ

Sant Pere de Riudevilles, 22 d'Octubre.

No serà mal que cridem l'atenció del senyor Governador sobre lo que està passant an aquesta vila. Fa un quant temps que'l senyor Alcalde té abandonats els seus devers, no portant a cap els acords que pren l'Ajuntament; per lo que nosaltres endremem la queixa a la primera autoritat provincial, no dubtant que farà justicia abans no s'agregui el mal.

Ja veu, senyor Alcalde, que'l poble està alerta; si vol jugar ab l'administració, fassiho ab la propia, car de continuar jugant ab la comunal li picarem els dits.

FILOSOFIA VULGAR

N O registrarà jamai l'història un cas patologic més agud ni més pernicios de bogeria destructora que'l que s'ha apoderat de tots els governs de totes les nacions que s'anomenen civilisades. Crec més: estic en la seguretat de que estem presos d'un profund desviament psicologic, quan més ens vatem d'esser civilisats.

Sols destrucció, aniquilament, barbarie, es el resultat forsós de les energies dels nostres governants. La seva missió es sols inspirar el terror. La seva obra es sembrar la destrucció y la mort.

No pensen pas en fer felissos als pobles, estudiant el descobriment dels grans tesoros d'energies, de força y de vida que'ns ofereix la nostra mare Terra, ni en fer del Treball l'única religió que ha de redimir els homes; sols pensen en projectes pera destruir l'humà llinatge, pera fer naufragar les naus enemigues, pera sepulturar en el fons del mar milers de vides, pera aixecar els seus troncos sobre'ls ossos dels sers humans, pera construir els seus palaus amassats ab la sang de germans nostres.

Sempre la guerra, que simbolisa tots els crims y totes les injusticies, corona l'activitat de tots els governs de totes les nacions civilisades. En nom de la patria s'han assassinat milers y milers d'homes. En nom de la religió s'han sacrificat milers y milers de vides. En nom de tal o qual doctrina economica o política s'han immolat milers y milers de víctimes. Sempre la sang ha servit pera escriure l'història de totes les nacions.

Si la guerra no fos prou odiable ab tots els seus horrors y ab tots els seus exterminis, ho seria bé prou ab el fet senzill de que en ella no vèns mai el més just, sinó el més fort. Per això els governs de totes les nacions civilisades han malgastat la fortuna dels pobles empobrits, pera sortir triomfadors en els seus ideals de mort y d'extermini.

J. PUIG CASSANYA

Un projecte de llei sobrer

Un fet de grossa importancia ha vingut a canviar l'aspecte del conflicte ferroviari. La companyia de M. Z. A. ha fet públiques les millores que ha acordat concedir als seus obrers y empleats. Aqueixes millores—el detall de les quals es ja conegut—són satisfactories. Els carrilaires les han

Davant la guerra

— ¡Senyor! ¡Senyor!... ¡Arraseu als turcs, aniquileu-los!... Vegessiu quins martiris donen als pobres que cauen a les seves mans...
 — Sí, vaja, vols dir que són una mena d'inquisidors...

rebudes ab viva alegria, sobre tot venint després del trist projecte del senyor Canalejas.

En veritat, les millores concedides per la companyia, venen a esser les demanades pels carrilaires com a mínimum. Per aquesta banda, el conflicte queda solucionat. No més es deplorar que l'orgull capitalista hagi impedit a la companyia de M. Z. A. concedir les millores un mes enera, quan hauria estat a temps d'evitar la vaga que va esclatar.

Així tenim, doncs, que'l fruit de la victòria dels obrers, que'l projecte ministerial els escamotejava, l'ofereixen les decisions de la Companyia. La paraula donada pel Govern y no complerta, la companyia l'ha recullida. Ha fet bé, perquè si s'hagués persistit en fer als obrers víctimes d'un engany innoble, hauria estat impossible evitar l'esclat de les indignacions proletaries. Els interessos del capitalisme carriler haurien estat, en definitiva, els més perjudicats per l'atropell que s'anava a cometre.

Però ara queda el projecte de llei. Lo que havia d'esser una satisfacció als carrilaires, ha resultat una llei de repressió. Davant de la situació actual, quan la llei projectada ha esdevingut inútil desde'l punt de vista de la solució del conflicte carriler, lo millor que pot fer-se es retirar el projecte, ja desterrat pel debat parlamentari que s'ha entaulat, y no tornar-ne a parlar més.

Ab la presentació del desgraciat projecte, el senyor Canalejas posa un digne coronament a la seva feina d'home de govern, tota ella plena de renunciacions y d'abdicacions. Si, com sembla, la seva vida ministerial té'ls dies comptats, el projecte de llei sobre'ls ferrocarrils serà pera ell una mortalla d'oprobri.

A. R. y V.

ENCARA el Govern té que donarnos la subvenció acordada pera l'última Exposició internacional d'Art.

Els artistes nacionals y estrangers que foren premiats, han de cobrar, encara. ¡Quin escandol! Que prenguin exemple'ls ferroviaris de lo que són les promeses governamentals.

En un despatx telegrafic de Lisboa, d'un diari de Madrid, llegim que'l rei de Portugal gosa de perfecta salut.

Això sí que es una notícia de sensació.

El rei Victor Manuel intenta convertir-se en emperador y el Sant Pare no ho vol.

L'explendor de l'Italia dependrà, segurament, d'una tan transcendental qüestió.

Els pobres, tant si guanya el Papa com el rei, estaran d'enhonorabona, y seguiran fent-se creus sobre'l ventre.

Les votacions definitives que aquets dies s'efectuen en el Congrés, sempre resulten nul·les per no haver-hi suficient número de diputats. ¡Y ab una majoria aixís de ganduls, el Govern segueix governant! ¡Quin contrast, entre l'hora de llegislar y l'hora de les eleccions!

Del butlletí diari de cà'l Bisbe: «Demà, a les sis del matí, el doctor Laguarda conferirà ordres...»

¿Ordres, a les sis del matí?
 Ja es de suposar quines ordres seran:
 Voldrà que li desfassin el xocolata...

A la barriada de Gracia,
 la republicana ex-vila,

varen teni el gust de veure tres processons en un dia. Per altra part, s'ha fet public que hi ha elements que organisen, en la mateixa barriada, una societat taurina. ¡Quina llàstima, graciencs, que en Noel no estigui lliure!

En una taula de cafè, dos amics comenten les notícies de la guerra dels Balkans.

— ¿De quins ets tu, dels turcs o dels altres?
 — Jo, de cap.
 — Però, ¿quin bando t'agradaria que guanyés?

— Home..., tractant-se d'una guerra religiosa y de fanatics, crec que lo millor seria que perdessin tots dos.

Ja no corren dones de certa categoria per les nostres rambles. Fins a la una de la nit no s'obren els colomars, segons paternals disposicions d'en Sánchez Anido.

Els barbamecs de la Defensa social estaran d'enhonorabona. Ells, que han de pecar dejorn perquè'l papà no'ls hi confia, encara, la clau de l'escaleta, les trobaran totes a casa.

¡Mau!
 La Joventut tradicionalista d'Igualada ha re-

but de Frohsdorf una targeta postal ab el retrat de don Jaume, acompanyat d'una expressiva dedicatoria.

La cartulina diu que ha entusiasmat als nois del requetè.

¿Entusiasmats per una postal?
 ¿Si serà un desnú?

Pim... pam... pum...
 Zis... zas...
 Y total res.

En Lerroux ha rebut els padrins de l'Eleuteri Chico.

Naturalment, el valent de Rubí y l'heroe de Hostafrancs no ha acceptat el desafió.

De modo que...
 El Chico es l'Eleuteri, però l'altre es el que, en realitat, s'ha achicado.

Music-Hall mistic.

Els car-catolics estan molt engrescats ab això del proxím Congrés de Música Sacra.

Creuen que serà un aconxeiment més gros que aquella missa de Bac, de gloriosa memoria. Per de prompte, se sab que hi assistiran cinc o sis bisbes.

Cinc o sis bisbes que colaboren gustosos al festival pera fer la competència a la Meller.

De les noves polítiques d'un diari local:
 «El regidor de Malgrat senyor Cardona ha presentat la dimissió del carrec per motius de salut».

Aquet ho fa al revés dels nostres. Com més *mals* estan, com més *perduts* se troben, més volen serne, de regidors.

Dialec cullit al vol:

— ¿Es dir que ets socialista convensut?
 — Sí, senyor, sí.
 — ¿De modo que, si tinguessis dues cases, me'n donaries una?

— No hi tindria cap inconvenient.

— Y si tinguessis deu duros me'n donaries cinc.

— ¡Ah, no! Això no..., perquè, deu duros, els tinc.

A LO INSERTAT EN EL NUMERO 2267

- 1.ª XARADA I.—Genoveva.
- 2.ª ID. II.—Sistema.
- 3.ª ANAGRAMA I.—Favià-Fiava.
- 4.ª ID. II.—Martina-Timaran.
- 5.ª TARGETA.—Els Idols-Carme Karr.
- 6.ª CONVERSA.—Asia.
- 7.ª JEROGLIFIC I.—Ficat a dins.
- 8.ª ID. II.—Tres sotanes.
- 9.ª ID. III.—Esclau.
- 10.ª ID. IV.—La Camila té mil deutes.

Cavallers: Joan Antich Puquí: Com sempre, ja ho sab: lo que vagi bé, anirà.—Ll. Ros y Salsa: De més dolents, podria esser; de més porcs, no.—Victor Buscató: No tenen prou novetat, veliaquí.—Joaquim Malleu: El sonet no va malament. Gracies.—Ramon Alsina Marras: Rebut l'original que envia ab destí a l'Almanac; s'agraeix.—Canari: Vostè, com a bon canari, empenyat en cantar... Y, nosaltres, empenyats en no voler fer cas dels seus cants.—Josep Bernet y Torras: El xisto no mata de nou y els versos no maten de perfectes.—J. F.: Si vingués correctament escrita, potser sí. Però no'ns hi podem entretenir en fer tantes esmenes.—F. M. (Sant Pere de Riudevitlles): Depèn de l'espai que'ns sobri.—F. Cana: Merçi beaucoup.—Enrich Lapedra Fàbrega: Veurem, que deia'l cego.—Daniel Vergés Geli: No m'agrada gens.—A. B. (a) Lo Rector de Vallfogona: Rebut els trenca-caps y les endevinalles. Tantes mercès.

Imprempta LA CAMPANA y LA ESQUELLA, carrer del Oim, número 8
 Tinta Ch. Lorilleux y C.^a

Dissabte vinent, 2 de Novembre

La Campana de Gracia

publicarà número

EXTRAORDINARI dedicat a la DIADA DELS MORTS

TOTA LA POLÍTICA DE COS PRESENT

"CALABRES" Y CALAVERES DEL CONGRES Y DEL SENAT

8 planes d'il·lustració y text — 10 centims

MORTS! MORTS! — Dissabte que ve — MORTS! MORTS!